

MATKA NEVIDOMÝCH

PETR JANŠTA

Před nedávnem jsem byl na mši svaté v Polsku v jedné malé vesničce a místní kněz při kázání, které se vztahovalo na texty evangelia o Ježíšově uzdravení slepého, vyprávěl příběh o mladém páru, který po svatbě 15 let čekal na dítě. Tito mladí manželé se vytrvale modlili, odmítali návrhy k adopci, a když se jim vytožený potomek narodil, lékaři zjistili, že chlapec je od narození slepý.

Tito rodiče se však znovu plně spolehli na Boha a slíbili, že každý rok vykonají nověnu (tj. 9 dní) na jiném poutním místě v Polsku. Když bylo chlapci 9 let, vyšla nověna na Čenstochovou. A zde se stal zázrak: syn těchto vytrvalých rodičů se zde – pro lékaře nevyvětlitelně – uzdravil. Kněz užaslý farníkům po krátké chvilce mlčení příběh zakončil poutou: A tento chlapec nyní stojí před vámi jako váš duchovní pastýř.

Ne každému je dána milost uzdravení, i když o důležitosti vytrvalé modlitby již bylo napsáno množství nejen teologických knih.

Róza Czacka (1876–1961), dítě ze šlechtické rodiny z tehdejší východní Ukrajiny, již od dětství měla problémy se zrakem, celkově jej ztratila ve svých 22 letech. Mladá dívka se postupně sžívá s tím, co je to být nevidomým člověkem: učí se Braillovu písmu, které přizpůsobila polštině, seznamuje se s nejnovějšími výzkumy o nevidomých, cestuje po Evropě. Díky svému postavení měla prostředky na založení prvního domu pro nevidomé v Polsku, konkrétně v roce 1910 ve Varšavě, z něhož se později (1911) vyvinulo Sdružení pro péči o nevidomé.

Sdružení se staralo o školu, knihovnu a také o tzv. patronát, což byl jakýsi domov, bydlení pro dospělé nevidomé i jejich rodiny. Během první světové války si Róza uvědomila, že chce nevidomým sloužit prostřednictvím církve, a proto vstoupila do františkánského řádu a stala se sestrou Elżbietou. V roce 1918 založila kongregaci

sester františkánek Služebnic Kříže, jejichž posláním je služba nevidomým a modlitba za překonání duchovní slepoty světa.

V roce 1922 započala své životní dílo v Laskach u Varšavy, a to stavbu institutu, v němž se nevidomým dostalo plnohodnotného vzdělání, které je připravovalo na začlenění do běžného života. Laski se staly střediskem františkánské spirituality, díky níž každý, kdo institutem prošel, vnímal svou lidskou hodnotu, staly se místem, kde utrpení související se ztrátou zraku bylo zmiřováno empatií zaměstnanců (především řeholních sester), jejich starostlivou péčí, společnou modlitbou a také tím, že všichni v institutu měli stejná práva.

Ve druhé světové válce přišla matka Róza při jednom z bombardování o oko, po skončení války se vrací do Lasek a celý institut vede nadále. V roce 1950 se u ní začíná projevovat choroba, která ji už neopustí až do smrti. Kvůli ní předává řízení institutu své nástupkyni a podporuje toto velké dílo modlitbou i obětí utrpení. „Naše matka“, jak ji blízcí, spolusestry i pacienti nazývali, zemřela v pověsti svatosti 15. května 1961. Vatikán potvrdil 29. října 2020 zázrak na přímluvu této polské řeholní sestry, a naši severní sousedé tedy brzy dostanou novou blahoslavenou.

Zdroje: https://www.laski.edu.pl/ludzie-i-laski-4782...page=1&opt_4782...article_id=4923
<https://www.vaticannews.va/cs/vatikán/news/2020-10/dekrety-kongregace-pro-svatoreceni.html>

Foto: JuanCiStudio, New Africa - Adobe stock

OTEČ BEDŘICH HORÁK

„Chtěl bych nový mobil, nová sluchátka, chtěl bych nový longboard, protože to staré už tak dobře nefunguje nebo zkrátka proto, že už to není in,“ někdy slyšíme nebo sami říkáme. Ano, když ty déle používáme věci neplní funkci tak, jak mají, je třeba je nahradit něčím novějším, kde doufáme, že to bude zase o něco lepší. Možná někdo zůstává při starém, osvědčeném, protože se v nových věcech zklamal a navíc byl na to starší zvyklý. U nového je třeba učit se to správně používat. Samozřejmě, to nové nemusí být vždy lepší, ale zpravidla to tak bývá.

Koncem církevního roku a v adventu se hovoří často o tom, že nebe a země, tedy v té stávající podobě, pomínou a přijdou nové nebe a nová země, které budou souviset s druhým příchodem Pána Ježíše – ostatně právě „advent“ znamená příchod a v první části adventní doby bývá zdůrazňován právě ten druhý Ježíšův příchod. V tomto případě by určitě mělo být nové lepší než to původní. Jak ale máme chápat toto nahrazení stávajícího novým? A jak je to vůbec s významem nebe a země?

Nebe je ve Starém zákoně představováno jako prostor, kde sídlí Bůh. Je to pochopitelné, protože před výzkumem vesmíru a vůbec moderním vědeckým zkoumáním člověk pohlédl nahoru, do nedozírných dálek, které tehdy absolutně lidská mysl nemoh-

la prozkoumat. Proto, že je Bůh vznešený a pro lidi často nedosažitelný, nebe bylo pokládáno za jeho sídlo. V Novém zákoně, který navazuje na starozákonní způsob vyjadřování, je zdůrazněno, že Ježíš po svém zmrtvýchvstání byl vzat do nebe (Sk 1, 10n) a „zaujal místo po pravé straně trůnu (Boží) velebnosti v nebi“ (Žid 8, 1), odkud ho také věřící s touhou očekávají (Flp 3, 20). Při jeho druhém příchodu budou zemřelí i živi „uchvázeni v oblacích do vzduchu vstříc Pánu. A pak už budeme s Pánem navždycky“ (1 Sol 4, 17). Proto říkáme, že věčný život s Bohem probíhá v nebi, a také usilujeme o to, abychom ten život v nebi získali.

Před druhým příchodem Ježíše v tomto pozemském životě člověka zatím ale nebesa patří Hospodinu, zatímco „zemi dal lidským dětem“ (Žl 115, 16). Podle popisu stvoření v Bibli člověk (hebrejsky adam) vzešel ze země (adamah), která se stává jeho život-

ním prostředím, o které on má pečovat. Ale bohužel, lidský hřích přináší zemi zlořečení, které působí, že se země stává pro člověka místem utrpení, místem, které často člověku život znepříjemňuje. Proto, že Bůh chce pro člověka dobro, země potřebuje obnovu, potřebuje vrátit do rajskeho stavu, jak

to předpovídá prorok Izaiáš pro příchod Mesiáše, Zachránce, který tuto obnovu skrze smíření člověka s Bohem má uskutečnit.

V poslední knize Nového zákona, ve Zjevení svatého Jana, se říká: „A viděl jsem nová nebesa a novou zemi – dřívější nebesa a dřívější země zmizely“ (21, 1). Země je díky hříchu člověka špatná, potřebuje obnovu, ale co nebe, kde sídlí Bůh? Tam se to přece nemohlo pokazit. I když jsme se před chvílí dívali na každou skutečnost zvlášť, spojení „nebe a země“ představuje v Bibli celek stvoření. „Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi,“ čteme hned v první větě Písma sv. (Gn 1, 1). Kniha Zjevení navazuje svým výrokem na proroka Izaiáše, jeho závěrečnou část: „Hle, utvořím nová nebesa a novou zemi“ (Iz 65, 17). Tento výrok chce sdělit, že Bůh znovu utvoří svět, zcela dobrý, tak jak ho utvořil na samém počátku. Tzv. apokalyptický literární žánr, který se objevuje ke

konci utváření Starého zákona a přechází do Nového, se zaměřuje na realitu života za hranicí dosavadní zkušenosti. Vyjadřuje naději, že člověk nedojde té skutečné spravedlnosti a štěstí v současné situaci pozemského života, ale v budoucnu, na konci časů. V knize Zjevení navazuje na zprávu o novém nebi a zemi výrok o novém Jeruzalémě, sestupujícím z nebe, který je krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. Posléze se tam objevuje popis té nádhery. Je to obraz, který

nám jen vzdáleně navrhuje představu, jaké to bude v nebi. Máme se těšit na to nové, co má Bůh pro nás připravené, protože je to mnohem, mnohem lepší než situace, ve které zatím žijeme. Ale na tu krásu se máme připravovat i tím, že se snažíme dělat ten život o něco krásnější i ve svém okolí.

Foto: marikoaliaksandr, Photocreo Bednarek - Adobe stock